

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av trafikförsäkringslagen och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att trafikförsäkringslagen, lagen om Trafikförsäkringscentralen och försäkringsbolagslagen ändras. Genom propositionen genomförs de nya bestämmelserna i direktivet om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs beträffande sådan ansvarighet.

Det föreslås att tillämpningsområdet för trafikförsäkringslagen preciseras så att det motsvarar direktivets definition av användning av ett fordon. Trafikförsäkringslagens definition av fordon ändras så att långsamma och lätta fordon i fortsättningen inte omfattas av definitionen av fordon. Enligt propositionen ska försäkringsskyldigheten i fråga om fordon som förs in från ett annat EES-land preciseras så att den motsvarar bestämmelserna i direktivet. Enligt propositionen ska de skadehistorieuppgifter som hänför sig till trafikförsäkringen i fortsättningen lämnas på ett enhetligt formulär för intyg om skadehistorik. I trafikförsäkringslagen tas det också in en bestämmelse genom vilken ansvarsfördelningen preciseras när det gäller skador som orsakas av fordonskombinationer.

Enligt propositionen fogas till trafikförsäkringslagen också bestämmelser om ersättning för skada när ett försäkringsbolag blir insolvent. En skadelidande som har bostadsort i Finland kan enligt vad som föreslås framställa sitt ersättningsanspråk till Trafikförsäkringscentralen, om det ersättningsansvariga försäkringsbolaget är insolvent. Det föreslås att det till trafikförsäkringslagen fogas bestämmelser om de tidsfrister inom vilka Trafikförsäkringscentralen ska behandla ersättningsanspråk samt om centralens uppgifter och tillgång till information som insolventorgan. Även trafikförsäkringslagens bestämmelser om garantisystemet föreslås bli ändrade till den del det är nödvändigt för att genomföra direktivet.

I propositionen föreslås också vissa ändringar i trafikförsäkringslagen som görs utifrån nationella utgångspunkter. Till trafikförsäkringslagen fogas enligt förslaget en bestämmelse enligt vilken personskador som orsakats föraren av ett fordon som deltagit i en tävling eller grenspecifik träning inte ersätts från försäkringen för fordonet i fråga. Det föreslås samtidigt att trafikförsäkringslagens tillämpningsområde utvidgas genom att den avgränsning som i trafikförsäkringslagen gjorts för tävlingar på ett avspärrat område slopas. Dessutom begränsas ersättningen för vissa egendomsskador som orsakats av grävning. I övrigt är de föreslagna ändringarna närmast av teknisk natur.

Enligt propositionen fogas till lagen om Trafikförsäkringscentralen en bestämmelse om Trafikförsäkringscentralens likviditet. I försäkringsbolagslagen föreslås att bestämmelsen om var risken för skadeförsäkring är belägen ändras så att den motsvarar bestämmelserna i direktivet.

Lagarna avses träda i kraft den 23 december 2023.

—————Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.

Välj ett alternativ

1.

Lag

om ändring av trafikförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i trafikförsäkringslagen (460/2016) 1 §, 2 § 1 punkten, 8 §, 42 §, 62 § 2 mom., 66 §, 67 § 2 mom., 70 § 3 och 4 mom., 86 § 2 mom., 92 § 2 mom. och 94 § 1 mom., av dem 42 §, 66 §, 67 § 2 mom. och 92 § 2 mom. sådana de lyder i lag 960/2019, och
fogas till lagen en ny 6 a §, till 19 § nya 2–5 mom., till lagen nya 39 a och 41 a §, till 69 § ett nytt 5 mom., till 74 § ett nytt 4 mom., och till lagen nya 91 a och 91 b §,
som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om ersättning för person- och sakskador som orsakas av användning av motorfordon i trafik och om trafikförsäkring som tecknas mot sådana skador.

Användningen av ett fordon i trafik är inte beroende av fordonets egenskaper eller var fordonet används och huruvida det står stilla eller befinner sig i rörelse.

Ett motorfordon är inte i trafik i den bemärkelse som avses i denna lag när

1) det på en plats utanför trafiklederna används för ett väsentligen annat ändamål än för transport av personer eller gods,

2) det förvaras, repareras, undergår service eller tvättas på en plats som är avskild från trafikleder.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *fordon* ett sådant motorfordon som enbart drivs av mekaniskt förmedlad kraft på land, men som inte är spårbundet, med en högsta konstruktiv hastighet på över 25 kilometer i timmen, eller en högsta nettovikt på över 25 kilogram samt en kopplad eller fristående släpvagn,

6 a §

Införsel av fordon från en annan EES-stat

Om ett fordon förs in till Finland från en annan EES-stat, får fordonets köpare välja om denne försäkras fordonet i den medlemsstat där fordonet är registrerat eller i Finland.

8 §

Undantag från försäkringsplikten

Trafikförsäkring behövs inte för

- 1) ett motorredskap eller en traktor vars konstruktiva hastighet är högst 15 kilometer i timmen, förutsatt att motorredskapet eller traktorn inte behöver registreras,
 - 2) ett motorredskap som i gårdsbruk används för produktion eller bärgning av skörd och som inte behöver registreras,
 - 3) en släpvagn, som inte behöver registreras,
 - 4) eldrivna rullstolar och andra motsvarande fordon av lätt konstruktion som är avsedda att användas enbart av personer med funktionsnedsättning och som inte behöver registreras,
 - 5) fordon som inte behöver registreras och som inte används i trafik,
 - 6) fordon vars ägare eller innehavare är finska staten,
 - 7) fordon där någon annan stat eller dess ersättningsorgan ansvarar för trafikskador som de orsakar,
 - 8) fordon som avställts och som inte används i trafik,
 - 9) fordon som slutligt avregistrerats och tagits ur trafik.
- Fordonets ägare och innehavare har dock rätt att försäkra fordon som avses i 1 mom. 5, 6 och 8 punkten.

19 §

Skadehistorieuppgifter

Försäkringsbolaget ska lämna skadehistorieuppgifter med användning av formuläret för intyg om skadehistorik, vars form och innehåll fastställs i kommissionens genomförandeakt (/).

De skadehistorieuppgifter som avses i 1 och 2 mom. kan också lämnas av Trafikförsäkringscentralen.

När försäkringsbolaget beaktar intyg om skadehistorik får det inte behandla försäkringstagare på ett diskriminerande sätt eller sätta ett högre pris på deras försäkringspremier på grundval av deras nationalitet eller på grundval av den medlemsstat i vilken de tidigare varit bosatta. Om försäkringsbolaget beaktar intyg om skadehistorik för att fastställa försäkringspremier, ska försäkringsbolaget behandla intyg utfärdade i andra medlemsstater som likvärdiga med intyg utfärdade i Finland, även när eventuella rabatter tillämpas.

Försäkringsbolaget ska offentliggöra en allmän översikt av sin policy i fråga om hur det använder intyg om skadehistorik vid beräkning av försäkringspremier.

39 a §

Skador som orsakas av fordonskombinationer

Om en trafikskada orsakas av en fordonskombination bestående av en eller flera släpvagnar och ett fordon som drar dessa, ska det försäkringsbolag som försäkrat dragfordonet ansvara för skadan, om inte skadan beror på släpvagnens bristfälliga skick, varvid det försäkringsbolag som försäkrat släpvagnen ansvarar för skadan.

Om en trafikskada orsakas av en fordonskombination bestående av en eller flera släpvagnar och ett fordon som drar dessa, men dragfordonet inte kan identifieras, ska det försäkringsbolag som försäkrat släpvagnen ansvara för skadan, eller de försäkringsbolag som försäkrat släpvagnarna solidariskt ansvara för skadan.

Om en trafikskada orsakas av en fordonskombination, och det i 38 § avsedda maximibeloppet för ersättningar för sakskada som ska betalas från den försäkring som ansvarar för skadan överskrids, kan den överskjutande delen ersättas från försäkringen för den andra delen av fordonskombinationen.

41 a §

Skada som drabbar förare som deltagit i tävling

Från försäkringen för ett fordon som deltagit i en tävling eller grenspecifik träning ersätts inte skada som drabbar fordonets förare, förutsatt att trafikreglerna inte skulle iakttas i verksamheten i fråga.

42 §

Skador som inträffar under vissa arbetsprestationer

En skada som inträffar under lastning, lossning eller annan arbetsprestation ersätts inte, om den drabbar

- 1) fordonets ägare, innehavare, förare eller någon annan person som utför arbetet i fråga medan fordonet står stilla, eller
- 2) egendom som är föremål för en arbetsprestation eller ett annat fordon som deltar i verksamheten i fråga.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ersätts inte egendomsskador som orsakats av grävning.

62 §

Tidsfrist för betalning av ersättning

Försäkringsbolaget ska utan dröjsmål och senast en månad efter att det har fått de handlingar, uppgifter och annan tillräcklig utredning som avses i 69 § i lagen om försäkringsavtal betala ut ersättning eller meddela att någon ersättning inte betalas. Som en sådan utredning som avses här betraktas inte trafik- och patientskadenämndens rekommendation till avgörande, ens när en sådan enligt 66 § ska begäras.

66 §

Skyldighet att begära rekommendation till avgörande av trafik- och patientskadenämnden

Om ett ersättningsärende inte har avgjorts av domstol genom ett lagakraftvunnet beslut, ska försäkringsbolaget begära rekommendation till avgörande av trafik- och patientskadenämnden i ett anhängigt ersättningsärende, när ärendet gäller

- 1) fortlöpande ersättning som betalas på grundval av bestående inkomstbortfall eller dödsfall, eller dess kapitalvärde om ersättningen i stället betalas som engångsersättning,
- 2) förhöjning eller sänkning av fortlöpande ersättning med stöd av 5 kap. 8 § i skadeståndslagen,

3) ersättning för men, om skadan är svår,

4) rättelse av ett oriktigt beslut till en parts nackdel, om parten inte samtycker till rättelsen av felet; rekommendation till avgörande behöver dock inte begäras om felet är uppenbart och det har orsakats av en parts eget förfarande eller om det är fråga om ett uppenbart skriv- eller räknefel.

Om försäkringsbolagets beslut avviker från nämndens rekommendation till avgörande till ersättningstagarens nackdel, ska försäkringsbolaget föga rekommendationen till sitt beslut och delge nämnden beslutet.

Trots den begäran om rekommendation till avgörande som framställts till nämnden ska försäkringsbolaget enligt 62 § betala den ostridiga delen av ersättningen.

67 §

Fördröjd ersättning

Dröjsmålsförhöjning och dröjsmålsränta ska betalas från dagen efter den dag då försäkringsbolaget enligt 62 och 70 § senast borde ha betalat ut ersättning. Om utredningen ska anses vara otillräcklig endast i fråga om ersättningsbeloppet, ska dröjsmålsförhöjning och dröjsmålsränta dock betalas på det ersättningsbelopp som skäligen kan anses vara utrett. För en sådan ersättningspost som med stöd av ett och samma beslut betalas senare räknas dock dröjsmålsförhöjningen från förfallodagen.

69 §

Skaderegleringsrepresentanter och ersättningsombud

Om försäkringsbolaget eller dess skaderegleringsrepresentant inte iakttar bestämmelserna i denna paragraf, kan Finansinspektionen vidta sådana tillsynsåtgärder mot försäkringsbolaget som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

70 §

Rätt att kräva ersättning av skaderegleringsrepresentanten

Om ersättningsansvaret bestrids helt eller delvis, ersättningsansvaret är oklart eller skadornas storlek inte har bestämts i sin helhet, ska försäkringsbolaget eller dess skaderegleringsrepresentant inom den tid som anges i 2 mom. lämna ett motiverat skriftligt svar på ersättningsanspråket.

Trafikförsäkringscentralen får inte vara en i Finland utsedd skaderegleringsrepresentant för ett försäkringsbolag som är etablerat i en annan EES-stat.

74 §

Trafikförsäkringscentralens regressrätt

Trafikförsäkringscentralen har rätt att kräva tillbaka ersättning som den betalat med stöd av 91 a § av insolvensorganet i den EES-stat där det insolventa försäkringsbolaget har sin hemort.

Om Trafikförsäkringscentralen till följd av försäkringsbolagets insolvens har betalat ersättning till en skadelidande i enlighet med 91 a §, övergår den skadelidandes rätt till ersättning från administrations- eller konkursboet till centralen upp till det belopp som centralen har betalat.

86 §

Informationscentrum

För att trygga de skadelidandes intressen, säkra en snabb tillgång till information i sådana skadefall som avses i 70 § och säkra tillgången till behövlig information om försäkringsplikten för fordon som avsänts från en annan medlemsstat samlar Trafikförsäkringscentralen in och sprider information som har betydelse för erhållande av ersättning samt hjälper dem som har rätt till information att få den.

91 a §

Ersättning för skada vid försäkringsbolagets insolvens

En skadelidande som har bostadsort i Finland kan framställa sitt ersättningsanspråk direkt till Trafikförsäkringscentralen, om det försäkringsbolag som är ersättningsansvarigt för en trafikskada som inträffat i Finland eller i en annan EES-stat är insolvent.

Ett finländskt försäkringsbolag anses vara insolvent på det sätt som avses i denna lag när bolaget har försatts i likvidation eller konkurs. Bestämmelser om likvidationens början finns i 23 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen och bestämmelser om konkursens början i 29 § i det kapitlet. Inträdet av insolvens för ett försäkringsbolag som har sin hemort i en annan EES-stat bestäms enligt lagstiftningen i bolagets hemmedlemsstat.

Trafikförsäkringscentralen ska inom tre månader från den dag då den skadelidande framställde sitt ersättningsanspråk ersätta en trafikskada eller lämna ett motiverat ersättningsanbud, om centralen har fastställt att den är ersättningsansvarig för skadan, och om ersättningsanspråket inte bestrids och skadans storlek helt eller delvis har fastställts.

Trafikförsäkringscentralen ska lämna den skadelidande ett motiverat skriftligt svar på vad som anförts i ersättningsanspråket, om centralen har fastställt att försäkringsbolaget inte är insolvent på det sätt som avses i 2 mom. eller om ersättningsansvaret bestrids eller är oklart, eller om skadans storlek inte helt har fastställts. Ett motiverat svar ska lämnas inom tre månader från den dag då den skadelidande framställde sitt ersättningsanspråk.

Trafikförsäkringscentralen ska betala ersättning till den skadelidande utan onödigt dröjsmål och under alla omständigheter senast inom tre månader från det att den skadelidande har meddelat att denne godkänner ersättningsanbudet. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, ska Trafikförsäkringscentralen betala den ostridiga delen av ersättningen inom den tid som anges i detta moment.

91 b §

Trafikförsäkringscentralens uppgifter och tillgång till information som insolvensorgan

Om ett finländskt försäkringsbolag som bedriver trafikförsäkring blir insolvent på det sätt som avses i 91 a §, ska Trafikförsäkringscentralen utan dröjsmål underrätta de i artiklarna 10a.1 och 25a.1 i direktivet avsedda insolvensorganen i de övriga EES-staterna.

När Trafikförsäkringscentralen tar emot ett ersättningsanspråk som hänför sig till ett försäkringsbolags insolvens ska centralen underrätta motsvarande insolvensorgan i försäkringsbolagets hemmedlemsstat samt det insolventa försäkringsbolaget eller försäkringsbolagets rekonstruktör enligt artikel 268.1 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) eller dess förvaltare enligt artikel 268.1 f i det direktivet.

Försäkringsbolaget, dess rekonstruktör eller förvaltare ska underrätta Trafikförsäkringscentralen, om försäkringsbolaget betalar ut ersättning för en sådan skada som också anmälts till Trafikförsäkringscentralen.

Om ett finländskt försäkringsbolag som bedriver trafikförsäkring är insolvent på det sätt som avses i 91 a §, ska Trafikförsäkringscentralen, om insolvensorganet i en annan EES-stat så kräver, ersätta insolvensorganet för den ersättning som organet betalat för trafikskadan till den skadelidande. Ersättningen ska betalas inom rimlig tid som inte får överstiga sex månader, om inte annat skriftligen avtalas av Trafikförsäkringscentralen och insolvensorganet.

Trafikförsäkringscentralen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av försäkringsbolaget och Finansinspektionen få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av uppgifter enligt denna paragraf och 91 a §.

92 §

Försäkringsbolags likvidation eller konkurs

Trafikförsäkringscentralen ska i samband med ett finländskt försäkringsbolags likvidation eller konkurs sköta utbetalningen av ersättningar även sedan försäkringsbeståndet och de tillgångar som svarar mot beståndet har överförts till centralen, samt sköta övriga uppgifter som anges i 23 kap. 21 § i försäkringsbolagslagen och i 49 § i lagen om utländska försäkringsbolag. Om likvidationen eller konkursen gäller ett försäkringsbolag vars hemort finns i någon annan EES-stat än Finland, kan försäkringsbeståndet och de tillgångar som svarar mot beståndet överföras till Trafikförsäkringscentralen med Finansinspektionens godkännande.

94 §

Garantiavgift som påförs försäkringsbolag

Om det för en ersättning enligt denna lag till följd av ett finländskt försäkringsbolags likvidation eller konkurs antingen delvis eller helt och hållet saknas säkerhet sedan försäkringstagare har påförts tillskottspremie, ska de övriga finländska försäkringsbolag som bedriver trafikförsäkring gemensamt ansvara för ersättningen eller en del av den. Finansieringen av den andel för vilken säkerheter saknas sker genom att en årlig garantiavgift tas ut hos de finländska försäkringsbolag som bedriver trafikförsäkring under debiteringsåret. Den merkostnad som garantiavgiften orsakar kan försäkringsbolaget inkludera i de inflytande trafikförsäkringspremierna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 19 § 2, 4 och 5 punkt träder dock i kraft först den 23 april 2024.

På skadefall som inträffat före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Bestämmelserna i 62, 66, 67 och 91 a § i denna lag tillämpas även på skadefall som inträffat före ikraftträdandet av lagen.

Bestämmelserna i 91 a och 91 b § tillämpas dock endast om försäkringsbolagets likvidation eller konkurs har börjat efter det att lagen har trätt i kraft.

2.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om Trafikförsäkringscentralen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Trafikförsäkringscentralen (461/2016) rubriken för 3 § samt
fogas till 3 § i lagen ett nytt 4 mom.
som följer:

3 §

Ansvar för Trafikförsäkringscentralens kostnader och likviditet

Trafikförsäkringscentralens medlemmar ansvarar också för Trafikförsäkringscentralens likviditet och ska betala centralen avgifter för att centralens eget kapital ska hållas på en sådan nivå som är nödvändig för att centralen ska kunna fullgöra sina ekonomiska förpliktelser. Till den del tryggandet av Trafikförsäkringscentralens likviditet beror på att Trafikförsäkringscentralen enligt 87 § 4 mom. i trafikförsäkringslagen är ett insolvensorgan, ska endast de medlemsbolag som har hemort i Finland svara för avgifterna. Vad som i 1–3 mom. och 4 § föreskrivs om kostnadsandelar, bestämmande och uttag av avgifter som behövs för att täcka Trafikförsäkringscentralens kostnader tillämpas också på kostnadsandelar, bestämmande och uttag av avgifter som behövs för att upprätthålla likviditeten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 3 kap. 7 § i försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 3 kap. 7 § 3 mom.
som följer:

7 §

Stat där risken är belägen

När ett motorfordon avsänds från en medlemsstat till en annan är risken, med avvikelse från 1 mom. 2 punkten, belägen antingen i registreringsstaten eller, efter det att fordonets köpare accepterat mottagandet av fordonet, i införselmedlemsstaten för en period av 30 dagar, även om fordonet inte formellt har registrerats i införselmedlemsstaten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den xx xxxx 20xx

Statsminister

Förnamn Efternamn

...minister Förnamn Efternamn